

<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0464-04>. — Заголовок з екрану.

5. Пат. України на корисну модель № 48113 МПК (2006) G09F 27/00 G10H 1/00. Спосіб організації експерименту з фізики / Дима Я.Ю., Саенко О.В., Руденко О.П. — № u200908875 ; заявл. 25.08.2009 ; опубл. 10.03.2010, бюл. № 5.
6. TeamViewer [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.teamviewer.com>. — Заголовок з екрану.

ЩОДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Єфремова О.І. (м. Одеса)

Психолого-педагогічні дослідження, що присвячені упровадженню інформаційних технологій і застосуванню мультимедійних засобів навчання (МЗН) у навчально-виховному процесі вказують на методичну доцільність і психолого-педагогічну обґрунтованість їх використання, оскільки завдяки втіленню нових форм навчально-виховної роботи спостерігається підвищення інтересу і активізація пізнавальної діяльності тих, хто навчається. Зокрема, дослідники свідчать, що використання, наприклад, інтерактивної дошки в процесі навчання сприяє активізації навчання завдяки використанню привабливих і швидкозмінних форм подання інформації, забезпечує більш інтерактивний підхід, оскільки клас зосереджується на інформаційно-комунікаційних видах освітньої діяльності.

Разом з тим, аналіз практичного використання у навчальних закладах сучасних МЗН та відповідного програмного забезпечення свідчить про виникнення низки питань, що, зокрема, стосуються: відбору навчальної інформації, її об'єму, форми, швидкості трансляції засобами мультимедіа тощо; процесів сприйняття, розуміння та запам'ятовування навчальної інформації учнями, що обумовлено віковими особливостями, іноді перевагою емоційної складової над інформаційною; неможливості коректування вчителем (викладачем) готових педагогічних програмних продуктів з метою вирішення вищезгаданих питань і т. і. Так, практика використання педагогічних програмних продуктів, зокрема, Бібліотеки електронних наочностей («Квазар-Мікро»), виявляє те, що у деяких випадках представлені комп'ютерні моделі та флеш-анімації мають низку недоліків, зокрема, погану видимість елементів інформації під час її трансляції, що відволікає від сприйняття інформації та робить неможливим виділення головних її елементів тощо. Проте, перетворити вже розроблений продукт до потреб реального педагогічного процесу із врахуванням навчальних, методичних, психолого-педагогічних та ергономічних аспектів неможливо.

Крім того, доволі значущою проблемою, яка потребує негайного розв'язання, є підготовка учительських (викладацьких) кадрів до використання ІКТ та МЗН у навчальному процесі, оскільки за умови відсутності психолого-педагогічних обґрунтувань можливостей, доцільності і змісту навчальної інформації, що має транслюватися засобами мультимедіа, без конкретних методичних порад процес використання МЗН стає стихійним, заснованим здебільшого на інтуїтивному розумінні, не є методично обґрунтованим.

Це призводить до того, що учителі, які мають можливість застосовувати інформаційні продукти навчального призначення, чи зовсім відмовляються від цього, чи намагаються створити власні інформаційні проекти, які теж не завжди відповідають психолого-педагогічним та санітарно-гігієнічним нормативам, що висуваються до програмних засобів навчального призначення. Так, наприклад, мультимедійні презентації, створені у програмі Power Point, здебільшого містять лише текст, іноді деякі фотографії, малюнки. Всі ці об'єкти завдяки анімаційним

ефектам різними засобами проявляються, «вискакують», світаються всіма кольорами, блимають тощо. Виникає цілком доцільне питання: навіщо все це. Це багатокольорове зображення перш за все призводить до перевищення емоційного сприйняття навчальної інформації, відволікає від її змісту. Ті, що навчаються, перш за все очікують, яким буде інший слайд за кольором, яскравістю, анімаційними ефектами, проте, зовсім не зосереджуються на самій навчальній інформації. Отже, маємо ефект низького ККД: багато затрат з мінімальним результатом.

Вирішення цих проблем можливе лише шляхом ретельного дослідження психолого-педагогічних, методичних, фізіологічних та ергономічних аспектів використання сучасних мультимедійних засобів навчання та відповідного програмного забезпечення у навчально-виховному процесі освітніх закладів.

У зв'язку з цим, на кафедрі методики фізики та мультимедійних засобів навчання ПНПУ імені К.Д. Ушинського було розпочато психолого-педагогічне дослідження рівня, якості та ефективності використання мультимедійних засобів навчання у навчально-виховному процесі освітніх закладів; виявлення чинників, що впливають на ефективність навчально-виховного процесу із застосуванням МЗН, а саме:

- з'ясування вікових особливостей процесів сприйняття, розуміння, запам'ятовування навчальної інформації, що передається засобами мультимедіа;
- визначення вимог щодо відбору, об'єму, форми, якості і часу трансляції навчальної інформації;
- виявлення ергономічних аспектів дій учителя (викладача) та учнів (студентів) під час застосування МЗН у навчально-виховному процесі.

Основними ідеями дослідження є положення про те, що використання МЗН, програмного забезпечення, педагогічних програмних продуктів у навчально-виховному процесі має:

- бути доцільним і обґрунтованим за методичними, психолого-педагогічними, ергономічними, санітарно-гігієнічними показниками;
- розпочинатися з виявлення рівня інформатичної освіти учителів, їхньої усвідомленості можливостей комп'ютера як засобу навчання, схильності до використання сучасного мультимедійного обладнання, наявності таких професійно-особистісних якостей, які необхідні для реалізації принципів педагогіки співпраці: демократичність, відкритість, альтернативність, діалогічність, рефлексивність;
- бути включеним у навчально-виховний процес педагогічних ВНЗ, спрямованим на формування у майбутніх учителів спеціальних знань не тільки з використання МЗН у подальшій педагогічній практиці, але й зі створення власних розробок інформаційних проектів, які б відповідали необхідним вимогам стосовно цього і були б спрямовані на ефективне навчання учнів.

Ми сподіваємося, що результати дослідження і створення відповідних методичних рекомендацій сприятимуть вирішенню психолого-педагогічних, методичних, ергономічних проблем, що виникають під час використання МЗН у навчально-виховному процесі освітніх закладів.

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОСОБІВ САМОРЕГУЛЯЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Жамардій В.О. (м. Полтава)

Здоров'я населення є інтегральним показником суспільного розвитку країни, відображенням її політичного, соціально-економічного та морального